10.11.2026

# ABD Hisse Senedi Piyasalarında Satış Dönemlerinde Dayanıklı Sektörler ve Alternatif Yatırım Temaları

## Özet

**Son yıllarda ABD hisse senedi piyasalarındaki yükseliş büyük ölçüde teknoloji şirketleri tarafından taşınırken, yapay zekâ yatırımlarının kârlılığa dönüşme süresi, yüksek faiz ortamı ve artan değerlemeler yatırımcıların daha seçici davranmasına neden oluyor. Bu çalışmada, geçmiş stres dönemlerinden hareketle piyasa satışlarında görece daha dayanıklı performans göstermiş sektörleri ve yatırımcıların portföy çeşitlendirmesinde değerlendirebileceği bazı alternatif yatırım yaklaşımlarını ele alıyoruz. Sağlık, temel tüketim, kamu hizmetleri, sigortacılık ve savunma sanayii gibi temaların yanı sıra; teknoloji içerisinde daha seçici yaklaşımlar, kalite ve temettü stratejileri, düşük volatilite stratejileri, kısa vadeli ABD Hazine araçları ve altın gibi alternatifleri de değerlendiriyoruz. Böyle bir dönemde yatırımcılar açısından temel mesele yalnızca büyüme fırsatlarını yakalamak değil, aynı zamanda farklı piyasa koşullarında dayanıklılık sağlayabilecek dengeli portföyler oluşturabilmek.**

ABD ekonomisi büyüme ve istihdam tarafında güçlü görünümünü korurken, yüksek faizler, artan tahvil arzı ve yapay zekâ yatırımlarının finansal geri dönüşüne ilişkin soru işaretleri piyasalarda dönemsel oynaklık riskini gündemde tutmaya devam ediyor. Son yıllarda ABD hisse senedi piyasalarındaki yükselişin önemli bölümü sınırlı sayıdaki büyük teknoloji şirketi tarafından taşınırken, yatırımcıların odağı giderek daha fazla yapay zekâ yatırımlarının kârlılığa ne ölçüde dönüşeceğine, yüksek değerlemelerin sürdürülebilirliğine ve yüksek faiz ortamının şirketler üzerindeki etkilerine yöneliyor.

Son dönemde teknoloji hisselerinde yaşanan sert dalgalanmalar da piyasanın yapay zekâ temasının uzun vadeli potansiyelinden ziyade, bu potansiyelin ne kadar sürede finansal sonuçlara dönüşeceğini sorgulamaya başladığını gösterdi. Bu durum, yatırımcıların yalnızca büyüme fırsatlarına değil, aynı zamanda farklı piyasa senaryolarında portföy dayanıklılığı sağlayabilecek sektör ve yatırım temalarına da odaklanmasına neden oluyor.

## Güçlü Ekonomi, Yüksek Faizler ve Artan Beklentiler

Yıl sonuna yaklaşırken yatırımcılar yalnızca mevcut piyasa koşullarını değil, aynı zamanda önümüzdeki döneme ilişkin beklentilerini de yeniden şekillendiriyor.

ABD ekonomisi büyüme ve istihdam tarafında genel olarak güçlü görünümünü korusa da, enflasyonun Fed'in hedefleriyle tam uyumlu şekilde kalıcı olarak kontrol altına alındığını söylemek hâlâ zor. Bu durum Fed'in politika duruşunda temkinli kalmaya devam etmesine neden olurken, faizlerin bir süre daha yüksek seviyelerde tutunabileceği beklentilerini de destekliyor.

Öte yandan yüksek bütçe açıkları nedeniyle ABD Hazine Bakanlığı'nın artan borçlanma ihtiyacı, şirketlerin devam eden finansman gereksinimleri ve yapay zekâ yatırımları için gerekli sermaye harcamaları, tahvil piyasasında arz baskısını artırıyor. Bunun sonucu olarak özellikle uzun vadeli tahvil faizleri yüksek seviyelerini koruyor.

ING Yatırım Menkul Değerler A.Ş. Tüm hakları saklıdır ©

Bu ortamda yatırımcılar açısından temel sorulardan biri, son yıllarda ABD hisse senedi piyasalarını sürükleyen teknoloji hisselerindeki güçlü performansın ne ölçüde sürdürülebileceği. Yapay zekâ yatırımlarına ilişkin uzun vadeli beklentiler güçlü kalmaya devam etse de, yükselen faizler ve yüksek değerlemeler teknoloji hisselerinde dönemsel düzeltme riskini gündemde tutuyor.

Bu nedenle yatırımcıların bir bölümü yalnızca piyasaların yönünü değil, S&P 500 endeksi veya teknoloji hisselerinde olası bir satış dalgası yaşanması durumunda hangi sektörlerin ve yatırım temalarının görece daha dayanıklı kalabileceğini de değerlendiriyor.

Son zamanlarda yaşanan sert teknoloji satışları da bu tartışmaların somut bir örneğini ortaya koydu. ABD'de ara seçim sonuçlarının ardından yapay zekâ sektörüne yönelik olası düzenlemelerin gündeme gelebileceği endişeleri, veri merkezi yatırımlarının sürdürülebilirliği ve yapay zekâ harcamalarının finansal getirilerine ilişkin soru işaretleriyle birleşince özellikle yarı iletken ve yapay zekâ bağlantılı hisselerde sert satışlar yaşandı. Ancak yaşanan hareket, yapay zekâ hikâyesinin sona erdiğine değil; yatırımcıların veri merkezi yatırımları, sermaye harcamalarının sürdürülebilirliği ve bu yatırımların kârlılığa dönüşme süresi konusunda daha seçici davranmaya başladığına işaret ediyor.

## Piyasalar Neden Bu Kadar Teknoloji Odaklı Hale Geldi?

Son yıllarda ABD hisse senedi piyasalarındaki yükselişin önemli bölümü teknoloji şirketleri öncülüğünde gerçekleşti. Özellikle yapay zekâ uygulamalarının yaygınlaşmasıyla birlikte yarı iletken üreticileri, bulut hizmeti sağlayıcıları, veri merkezi işletmecileri ve yazılım şirketleri yatırımcı ilgisinin merkezine yerleşti.

Bu süreçte teknoloji şirketleri yalnızca güçlü kârlılık performanslarıyla değil, aynı zamanda gelecekteki büyüme potansiyelleriyle de öne çıktı. Yapay zekânın ekonominin birçok alanında verimlilik artışı sağlayabileceği ve yeni iş modelleri yaratabileceği beklentisi, yatırımcıların bu şirketlere yönelik uzun vadeli büyüme öngörülerini güçlendirdi. Bunun sonucunda ABD hisse senedi piyasalarında performans giderek daha sınırlı sayıdaki büyük teknoloji şirketinde yoğunlaşmaya başladı. Endekslerin yükselişinde birkaç mega ölçekli teknoloji şirketinin etkisi geçmiş dönemlere kıyasla belirgin şekilde arttı. Bu durum teknoloji şirketlerinin olumlu performans gösterdiği dönemlerde endeksleri desteklerken, beklentilerde yaşanabilecek olası bozulmaların da piyasa geneli üzerindeki etkisini artırdı.

Nitekim geçtiğimiz hafta yaşanan sert teknoloji satışları, yatırımcıların yapay zekâ temasından tamamen vazgeçmesinden çok; veri merkezi yatırımlarının geri dönüş süresi, artan sermaye harcamalarının sürdürülebilirliği, düzenleyici riskler ve yüksek değerlemeler gibi konuları daha yakından sorgulamaya başladığını gösterdi. Bu nedenle günümüzde yatırımcılar açısından temel soru yalnızca yapay zekâ temasının uzun vadede başarılı olup olmayacağı değil; aynı zamanda mevcut beklentilerin ne kadarının fiyatlara yansıdığı ve olası bir düzeltme döneminde hangi sektörlerin veya yatırım temalarının daha dayanıklı kalabileceği olarak öne çıkıyor.

## Yapay Zekâda Büyüme Hikâyesinden Kârlılık Tartışmasına

Son birkaç yılda ABD hisse senedi piyasalarının performansı büyük ölçüde sınırlı sayıdaki mega ölçekli teknoloji şirketi tarafından taşındı. Yapay zekâ teknolojilerinin uzun vadeli potansiyeli konusunda piyasa genelinde güçlü bir görüş birliği bulunuyor. Ancak kısa vadede yatırımcıların cevap aradığı önemli sorular da giderek artıyor.

Örneğin:

- Milyarlarca dolarlık veri merkezi yatırımları ne kadar sürede geri dönecek?

ING Yatırım Menkul Değerler A.Ş. Tüm hakları saklıdır ©

- Yapay zekâ harcamaları şirket kârlılıklarını ne ölçüde destekleyecek?
- Altyapı yatırımlarının getirileri beklentileri karşılayacak mı?
- Teknoloji şirketlerinin mevcut değerlemeleri bu büyüme beklentilerini ne ölçüde yansıtıyor?
- Yüksek faiz ortamı büyüme hisseleri üzerinde ne kadar daha baskı yaratabilir?

Bugün piyasalardaki tartışma yapay zekânın uzun vadeli potansiyelinden çok, bu potansiyelin ne kadar sürede finansal sonuçlara dönüşeceği üzerinde yoğunlaşıyor. Bu soruların net cevapları henüz bulunmadığından, önümüzdeki dönemde teknoloji hisselerinde zaman zaman kâr satışları veya düzeltmeler görülmesi şaşırtıcı olmayacaktır. Ancak bu durum yapay zekâ temasının sona erdiği anlamına gelmemektedir. Asıl soru, böyle bir senaryoda yatırımcıların teknoloji temasından tamamen vazgeçmeden veya portföy risklerini önemli ölçüde artırmadan nasıl bir çeşitlendirme stratejisi izleyebileceğidir. Yapay zekâ yatırımlarında son yıllarda görülen sermaye harcaması artışı tarihsel ölçekte oldukça sıra dışı seviyelere ulaşmış durumda. Bu nedenle yatırımcıların odağı artık yalnızca büyüme potansiyeline değil, yatırılan sermayenin ne kadar sürede ve hangi kârlılık düzeyiyle geri döneceğine de yöneliyor. Geçen hafta teknoloji hisselerinde yaşanan satışlar da büyük ölçüde yapay zekâ temasının sona erdiği düşüncesinden değil, veri merkezi yatırımlarının geri dönüş süresi ve yatırım döngüsünün ekonomik sürdürülebilirliğine yönelik artan sorgulamalardan kaynaklandı.

## Geçmiş Bize Ne Söylüyor?

Geçmiş dönemlere bakıldığında piyasa düzeltmeleri her zaman aynı sebeple yaşanmasa da bazı sektörlerin belirsizlik dönemlerinde göreli olarak daha dayanıklı kalabildiği görülüyor. Burada önemli olan nokta şu: Bu sektörler her stres döneminde pozitif getiri sağlamazlar. Ancak birçok stres döneminde piyasa geneline kıyasla daha sınırlı kayıplar yaşayabilmiş veya daha hızlı toparlanabilmişlerdir.

Özellikle teknoloji hisselerinin öncülük ettiği satış dönemlerinde sağlık, temel tüketim, kamu hizmetleri ve sigortacılık gibi daha savunmacı özellikler taşıyan sektörlerin göreli olarak daha dirençli kalabildiği görülmektedir. Bunun yanında savunma sanayii gibi ekonomik döngülerden farklı dinamiklerle hareket eden temalar ile kalite, temettü ve düşük volatilite odaklı yatırım stratejileri de yatırımcılar açısından alternatif çeşitlendirme araçları sunabilmektedir.

### Tablo 1: Büyük Stres Dönemlerinde Performans (%)

| Dönem | S&P 500 | Teknoloji | Sağlık | Temel Tüketim | Kamu Hizmetleri |
|---|---|---|---|---|---|
| Dotcom (2000) | -9,10% | -40,90% | +37,05% | +16,78% | +57,19% |
| Dotcom (2001) | -11,89% | -25,87% | -11,96% | -6,40% | -30,45% |
| Dotcom (2002) | -22,10% | -37,41% | -18,82% | -4,26% | -29,99% |
| Küresel Kriz (2008) | -37,00% | -43,14% | -22,81% | -15,43% | -28,98% |
| Fed Sıkılaşma Döngüsü (2022) | -18,11% | -28,19% | -1,95% | -0,62% | +1,57% |

Kaynak: S&P Dow Jones Indices sektör verileri, S&P 500 Sector Performance Matrix. Yıllık toplam getiri, USD, temettüler dahil.

ING Yatırım Menkul Değerler A.Ş. Tüm hakları saklıdır ©
sen hayatını yaşa

**Grafik Yorumu:**

Her kriz farklı sebeplerle ortaya çıksa da sağlık, temel tüketim ve kamu hizmetleri sektörlerinin birçok stres döneminde piyasa geneline göre daha dayanıklı performans gösterebildiği görülüyor. Bununla birlikte bu sektörlerin her dönemde pozitif getiri sağladığı söylenemez. Özellikle dotcom krizinin ilk yılında sağlık, temel tüketim ve kamu hizmetleri sektörleri pozitif getiri üreterek teknoloji hisselerinden belirgin şekilde ayrışırken, sonraki yıllarda bu sektörler de kayıp yaşamıştır. Ancak çoğu dönemde kayıpların piyasa geneline ve teknoloji sektörüne kıyasla daha sınırlı kaldığı görülmektedir.

Özellikle 2022 yılında yaşanan agresif Fed sıkılaşma döngüsünde teknoloji sektörü %28'in üzerinde değer kaybederken, sağlık ve temel tüketim sektörlerinde kayıplar oldukça sınırlı kalmış, kamu hizmetleri sektörü ise pozitif getiri sağlamıştır. Bu durum, söz konusu sektörlerin farklı piyasa streslerinde yatırımcılar açısından çeşitlendirme ve göreli dayanıklılık sağlayabildiğine işaret etmektedir.

## 1. Görece Dayanıklı Sektörler

Tarihsel olarak piyasalarda oynaklığın ve/veya ekonomik büyüme görünümüne ilişkin endişelerin arttığı dönemlerde, gelirleri ekonomik döngülerden görece daha sınırlı etkilenen sektörler yatırımcıların daha yakından takip ettiği alanlar arasında yer almaktadır. Sağlık, temel tüketim ve kamu hizmetleri sektörleri, talep yapılarının görece istikrarlı olması ve nakit akışlarının ekonomik aktivitedeki dalgalanmalara karşı daha dirençli kalabilmesi nedeniyle geçmişte birçok piyasa düzeltmesi ve belirsizlik döneminde piyasa geneline kıyasla daha dayanıklı bir performans sergileyebilmiştir.

Elbette geçmiş performans gelecekteki sonuçların garantisi değildir. Bununla birlikte söz konusu sektörler, ekonomik görünümün zayıfladığı veya piyasalarda risk iştahının azaldığı dönemlerde yatırımcıların yakından izlediği alanlar arasında yer almaya devam etmektedir.

### Sağlık: Defansif Özellikler ve Yapısal Büyüme Potansiyeli

**Neden Dikkat Çekiyor?**

Sağlık sektörü, ekonomik büyüme hızından bağımsız olarak sürdürülebilen talep yapısı sayesinde piyasa dalgalanmalarının arttığı dönemlerde yatırımcıların sıklıkla yöneldiği sektörlerden birisi olarak öne çıkıyor. Sağlık hizmetleri, ilaç ve tıbbi ürünlere yönelik talep, ekonomik yavaşlama dönemlerinde bile büyük ölçüde devam edebiliyor. Bir otomobil alımı ertelenebilir, elektronik ürün değişimi geciktirilebilir veya bazı tüketici harcamalarında tasarrufa gidilebilir. Ancak ilaç kullanımına, tedavi harcamalarına ve sağlık hizmetlerine olan talep aynı ölçüde ertelenemediği için sektörün gelir ve kârlılık yapısı birçok sektöre göre daha öngörülebilir durumda.

Bu nedenle sektör, geçmişte hem ekonomik belirsizliklerin arttığı hem de piyasalarda satış baskısının görüldüğü dönemlerde göreli olarak daha dirençli performans gösterebildi.

**Bugünün Teması: Demografi, Biyoteknoloji ve Yeni Nesil Tedaviler**

Sağlık sektörü bugün yalnızca bir "korunma" teması değil, aynı zamanda "defansif büyüme" teması olarak da değerlendiriliyor.

Özellikle;

- ABD'de ve Avrupa'da yaşlanan nüfus,

ING Yatırım Menkul Değerler A.Ş. Tüm hakları saklıdır ©

- Obezite ve diyabet tedavilerine yönelik yeni nesil ilaçlar,
- Kanser tedavilerindeki gelişmeler,
- Genetik ve biyoteknoloji alanındaki yenilikler,
- Yapay zekânın ilaç keşfi ve geliştirme süreçlerinde kullanımının artması

sektörün uzun vadeli görünümünü destekleyen başlıca faktörler arasında yer alıyor.

Son yıllarda obezite tedavileri, kişiselleştirilmiş tıp ve biyoteknoloji alanındaki yenilikler sektörün büyüme potansiyelini artıran başlıklar arasında bulunuyor.

**Dikkat Edilmesi Gereken Noktalar**

Sağlık sektörü diğer birçok sektöre kıyasla daha istikrarlı görünüm sunabilse de düzenleyici değişiklikler, ilaç fiyatlamalarına yönelik politikalar ve klinik araştırma sonuçları şirket bazlı performans üzerinde belirleyici olabiliyor.

Ayrıca piyasalarda güçlü risk iştahının hâkim olduğu dönemlerde sektör zaman zaman büyüme hisselerinin gerisinde kalabiliyor.

**Nasıl Değerlendirilebilir?**

Sağlık sektörü, ekonomik görünümdeki belirsizliklere karşı görece dayanıklı özellikleri ile uzun vadeli büyüme potansiyelini bir arada sunabilen temalardan birisi olarak değerlendirilebilir.

Not: **Aşağıda yer verilen şirketler ve ETF'ler ilgili temaları temsil eden örnekler olup, herhangi bir yatırım tavsiyesi, alım, satım veya elde tutma önerisi niteliğinde değildir. ETF seçimleri, ilgili temayı temsil eden yüksek işlem hacmine sahip ve yaygın olarak kullanılan ürünler arasından yapılmıştır. Raporun ilerleyen bölümlerinde yer verilen diğer şirket ve ETF örnekleri için de aynı yaklaşım geçerlidir.**

**Bazı Öne Çıkan ETF'ler**

- XLV (Health Care Select Sector SPDR Fund): S&P 500 içerisindeki büyük ölçekli sağlık şirketlerine yatırım yapar.
- VHT (Vanguard Health Care ETF): İlaç, biyoteknoloji, sağlık hizmetleri ve tıbbi cihaz şirketlerini kapsayan geniş sağlık sektörü ETF'idir.

**Bazı Öne Çıkan Şirketler**

- Eli Lilly
- Johnson & Johnson
- UnitedHealth
- Abbott Laboratories

ING Yatırım Menkul Değerler A.Ş. Tüm hakları saklıdır ©

# Tematik Bülten

## Temel Tüketim: Talep İstikrarının Sağladığı Dayanıklılık

### Neden Dikkat Çekiyor?

Temel tüketim sektörü ekonomik döngülere en az duyarlı alanlardan birisi olarak kabul ediliyor. Tüketiciler ekonomik koşullar kötüleştiğinde otomobil, elektronik veya dayanıklı tüketim harcamalarını erteleyebilir; ancak gıda, içecek, temizlik ve kişisel bakım ürünlerine yönelik talep büyük ölçüde devam eder. Dolayısıyla bu ürünlere yönelik talep, ekonomik döngülerden görece daha az etkilenir.

Bu nedenle tüketiciler harcamalarını azaltmaya başladığında dahi temel ihtiyaçlara yönelik talep büyük ölçüde devam edebilmekte, bu durum sektörün gelir ve kârlılığında daha istikrarlı bir görünüm oluşmasını sağlayabilmektedir.

### Bugünün Teması: Fiyatlama Gücü ve Tüketim Dayanıklılığı

Belirsizliklerin arttığı dönemlerde yatırımcıların odağı çoğu zaman büyümeden istikrara kayıyor. Temel tüketim şirketleri de güçlü marka değerleri, fiyatlama gücü ve düzenli nakit akışları sayesinde bu tür dönemlerde öne çıkabiliyor.

Yüksek enflasyon dönemlerinde maliyet artışlarını tüketici fiyatlarına yansıtabilme kabiliyeti de sektörün önemli avantajları arasında yer alıyor.

Bu özellikler, temel tüketim sektörünü ekonomik belirsizlik dönemlerinde yatırımcıların yakından takip ettiği alanlardan birisi haline getiriyor.

### Dikkat Edilmesi Gereken Noktalar

Faizlerin gerilediği ve ekonomik büyümenin hızlandığı dönemlerde yatırımcı ilgisi daha yüksek büyüme potansiyeli sunan sektörlere kayabilmektedir. Bu nedenle temel tüketim hisseleri zaman zaman piyasanın gerisinde kalabilmektedir.

Bunun yanında maliyet baskıları ve tüketici davranışlarındaki değişimler de sektör performansını etkileyebilmektedir.

### Nasıl Değerlendirilebilir?

Temel tüketim sektörü, piyasalarda oynaklığın arttığı dönemlerde portföylere istikrar sağlayabilen temel sektörlerden birisi olarak öne çıkmaktadır.

### Örnek ETF'ler

- XLP (Consumer Staples Select Sector SPDR Fund): Gıda, içecek, kişisel bakım ve temel tüketim ürünleri şirketlerine odaklanır.
- VDC (Vanguard Consumer Staples ETF): ABD temel tüketim sektörünü geniş kapsamlı şekilde takip eder.

### Örnek Şirketler

- Procter & Gamble
- Coca-Cola

ING Yatırım Menkul Değerler A.Ş. Tüm hakları saklıdır ©

- PepsiCo
- Costco
- Walmart

## Kamu Hizmetleri: Düzenli Nakit Akışı ve Artan Enerji Talebi Teması

**Neden Dikkat Çekiyor?**

Elektrik, doğal gaz ve su gibi temel hizmetlere olan talep ekonomik aktivitedeki dalgalanmalardan görece daha az etkilenmektedir. Gelirlerin önemli kısmının düzenlemeye tabi olması ve talebin süreklilik göstermesi, sektör şirketlerinin daha öngörülebilir nakit akışları yaratmasına katkı sağlayabilmektedir.

Sektör uzun yıllardır:

- Düzenli temettü ödemeleri,
- Nispeten düşük oynaklık,
- Defansif iş modeli,
- Görece istikrarlı gelir yapısı

nedeniyle yatırımcıların belirsizlik dönemlerinde yakından takip ettiği alanlar arasında yer almaktadır.

**Bugünün Teması Ne?**

Son dönemde sektörün hikâyesi yalnızca istikrarlı gelir yapısından ibaret değil. Yapay zekâ uygulamalarının yaygınlaşması, veri merkezlerinin büyümesi ve dijital altyapı yatırımları elektrik talebine ilişkin beklentileri önemli ölçüde artırmıştır.

Bu durum enerji üretimi, iletim ve dağıtım altyapısına yönelik yatırımların artabileceği beklentisini desteklemektedir.

**Dikkat Edilmesi Gereken Noktalar**

Bununla birlikte sektörün son dönemdeki performansında yapay zekâ ve veri merkezi yatırımlarına ilişkin beklentilerin de etkili olduğu unutulmamalı.

Teknoloji sektöründe sert bir düzeltme yaşanması, yapay zekâ yatırımlarının beklenenden yavaş ilerlemesi veya veri merkezi kapasite artışlarının sorgulanmaya başlaması durumunda kamu hizmetleri sektörünün büyüme beklentileri de yeniden değerlendirilebilir.

Son dönemde bazı elektrik üreticileri ve şebeke operatörleri yapay zekâ kaynaklı enerji talebi beklentilerinden destek alsa da, sektörün tamamının bu temadan aynı ölçüde yararlanmadığı ve şirket bazlı ayrışmaların önem kazanabileceği göz önünde bulundurulmalıdır.

Dolayısıyla sektör, geçmiş dönemlerde olduğu gibi tamamen ekonomik döngülerden bağımsız bir “koruma alanı” olarak değil; hem istikrarlı nakit akışı özellikleri hem de artan enerji talebi beklentileriyle desteklenen bir yatırım teması olarak ele alınmalıdır.

ING Yatırım Menkul Değerler A.Ş. Tüm hakları saklıdır ©

**Nasıl Değerlendirilebilir?**

Kamu hizmetleri sektörü günümüzde yalnızca istikrar arayan yatırımcıların değil, artan enerji talebi temasına maruz kalmak isteyen yatırımcıların da takip ettiği alanlardan birisi olarak öne çıkmaktadır. Sektörün günümüzde yalnızca düşük riskli bir alternatif olmadığı, aynı zamanda yapay zekâ ve veri merkezi yatırımlarına ilişkin beklentilerin de fiyatlamalar üzerinde etkili olduğu göz önünde bulundurulmalıdır.

**Örnek ETF'ler**

- XLU (Utilities Select Sector SPDR Fund): Elektrik, doğal gaz ve su hizmeti sunan kamu hizmetleri şirketlerine yatırım yapar.
- VPU (Vanguard Utilities ETF): ABD kamu hizmetleri sektörünü geniş kapsamlı şekilde takip eder.

**Örnek Şirketler**

- NextEra Energy
- Duke Energy
- Southern Company
- American Electric Power

## Sigortacılık: Yüksek Faiz Ortamı ve İstikrarlı Gelir Yapısı

**Neden Dikkat Çekiyor?**

Sigortacılık sektörü, ekonomik döngülerden tamamen bağımsız olmasa da gelir yapısının önemli bölümünün uzun vadeli poliçelerden ve yatırım portföylerinden oluşması nedeniyle piyasa belirsizliklerinin arttığı dönemlerde yatırımcıların yakından takip ettiği alanlardan birisi olarak öne çıkıyor.

Sigorta şirketleri topladıkları primleri büyük ölçüde devlet tahvilleri ve yüksek kaliteli sabit getirili menkul kıymetlerde değerlendiriyor. Bu nedenle faiz oranlarındaki yükseliş birçok sektör için baskı unsuru oluştururken, sigorta şirketlerinin yatırım gelirlerini destekleyebiliyor.

Ayrıca sektör;

- Görece öngörülebilir nakit akışları,
- Güçlü bilanço yapıları,
- Düzenli kârlılık üretme kapasitesi,
- Uzun vadeli müşteri ilişkileri

sayesinde geçmişte birçok piyasa düzeltmesi döneminde piyasa geneline göre daha dayanıklı bir görünüm sergileyebildi.

**Bugünün Teması: Yüksek Faizlerden Destek ve Risk Yönetimi**

Sigortacılık sektörü son yıllarda yalnızca defansif özellikleri nedeniyle değil, aynı zamanda yüksek faiz ortamından faydalanabilen iş modeli nedeniyle de dikkat çekiyor.

Özellikle;

ING Yatırım Menkul Değerler A.Ş. Tüm hakları saklıdır ©

- ABD tahvil getirilerinin tarihsel ortalamaların üzerinde seyretmesi,
- Şirketlerin yatırım portföylerinden elde ettiği gelirlerin artması,
- Dijitalleşme ve yapay zekâ destekli risk modelleme sistemlerinin kullanımının yaygınlaşması,
- Fiyatlama disiplininin güçlenmesi,
- Kurumsal ve bireysel sigorta talebinin devam etmesi

sektörün görünümünü destekleyen başlıca unsurlar arasında yer alıyor.

Sigorta sektörü ayrıca tarihsel olarak yükselen faiz ortamlarında yatırım portföylerinden elde ettiği getirilerin artabilmesi nedeniyle diğer bazı savunmacı sektörlerden ayrışabilmektedir. Bu yönüyle sektör, yüksek faizlerin birçok sektör üzerinde baskı yarattığı dönemlerde dahi görece destek bulabilen alanlardan biri olarak öne çıkabilmektedir.

Diğer birçok sektörden farklı olarak sigortacılık şirketlerinin performansı, yapay zekâ veri merkezi yatırımlarının başarısına veya tüketici harcamalarındaki kısa vadeli değişimlere doğrudan bağlı değil. Bu özellik, sektörün portföy çeşitlendirmesi açısından ilave bir avantaj sunmasına katkı sağlayabiliyor.

**Dikkat Edilmesi Gereken Noktalar**

Sigortacılık sektörü her ne kadar istikrarlı iş modellerine sahip olsa da çeşitli riskler barındırmaktadır.

Özellikle;

- Büyük doğal afetler,
- Kasırga ve iklim kaynaklı hasarlar,
- Beklenmeyen tazminat giderleri,
- Düzenleyici değişiklikler,
- Faiz oranlarında hızlı gerileme

şirket kârlılıkları üzerinde baskı yaratabilmektedir.

Buna ek olarak sektör genellikle güçlü risk iştahının hâkim olduğu dönemlerde teknoloji ve büyüme hisselerinin gerisinde kalabilmektedir.

**Nasıl Değerlendirilebilir?**

Sigortacılık sektörü, yüksek faiz ortamından faydalanabilen yapısı, güçlü nakit üretme kapasitesi ve görece istikrarlı gelir akışları sayesinde savunmacı sektörler içerisinde değerlendirilebilecek alanlardan biri olarak öne çıkmaktadır. Özellikle teknoloji hisselerinde yaşanabilecek dalgalanmalara karşı portföylerde çeşitlendirme amacıyla değerlendirilebilecek sektörlerden biri olduğu söylenebilir.

**Örnek ETF'ler**

- KIE (SPDR S&P Insurance ETF): Hayat, sağlık, mal ve kaza sigortası şirketlerinden oluşan geniş bir sigorta sepetine yatırım yapar.
- IAK (iShares U.S. Insurance ETF): ABD'nin önde gelen sigorta şirketlerini takip eder.

ING Yatırım Menkul Değerler A.Ş. Tüm hakları saklıdır ©

**Örnek Şirketler**

- Chubb
- Progressive
- Travelers
- Arthur J. Gallagher
- Marsh & McLennan

## 2. Bazı Alternatif Temalar

Piyasa dalgalanmalarının arttığı dönemlerde yatırımcıların odağı yalnızca ekonomik döngülere karşı görece dayanıklı sektörlerle sınırlı kalmayabilmektedir. Bazı yatırım temaları ekonomik büyümenin seyrinden ziyade kamu harcamaları, demografik değişimler, teknolojik dönüşüm veya jeopolitik gelişmeler gibi farklı dinamiklerden beslenebilmektedir. Bu nedenle savunma sanayii gibi temalar, klasik defansif sektörlerden farklı bir perspektifle değerlendirilmektedir.

### Savunma Sanayii: Jeopolitik Riskten Yapısal Yatırım Temasına

**Neden Dikkat Çekiyor?**

Savunma sektörünün gelirleri büyük ölçüde devlet bütçeleri ve uzun vadeli savunma programları tarafından belirleniyor. Bu nedenle ekonomik büyümedeki yavaşlama veya tüketici harcamalarındaki gerileme, sektörü diğer birçok sektöre göre daha sınırlı etkileyebiliyor.

Savunma şirketlerinin çoğu yıllara yayılan sipariş sözleşmelerine sahip olduğu için gelir görünürlüğü de görece yüksek olabiliyor. Bu durum sektörü ekonomik döngülere karşı daha dayanıklı hâle getiren önemli unsurlardan biri.

**Bugünün Teması: Artan Savunma Harcamaları ve Güvenlik Öncelikleri**

Son yıllarda savunma sanayii yalnızca dönemsel jeopolitik haber akışlarıyla hareket eden bir sektör olmaktan çıktı. Siber güvenlik, uydu sistemleri, insansız platformlar ve yapay zekâ destekli savunma teknolojileri de sektörün yeni büyüme alanları arasında yer alıyor.

Özellikle;

- Rusya-Ukrayna savaşı sonrasında Avrupa'da hızlanan savunma yatırımları,
- Orta Doğu'daki gelişmeler,
- Çin-Tayvan eksenindeki gerilimler,
- NATO ülkelerinde yükselen savunma harcamaları,
- Yeni nesil savunma teknolojilerine yönelik yatırımlar

sektörü uzun vadeli yapısal bir yatırım temasına dönüştürüyor.

Bu nedenle savunma sanayii günümüzde yalnızca kısa vadeli jeopolitik gelişmelerin değil, aynı zamanda küresel güvenlik harcamalarındaki uzun vadeli yükseliş trendinin bir yansıması olarak değerlendiriliyor.

ING Yatırım Menkul Değerler A.Ş. Tüm hakları saklıdır ©

**Dikkat Edilmesi Gereken Noktalar**

Savunma şirketleri görece uzun vadeli sözleşmelere sahip olsalar da sektör performansı jeopolitik gelişmelere, kamu bütçelerine ve savunma harcamalarındaki değişimlere bağlı olarak dalgalanabilmektedir. Ayrıca bazı dönemlerde savunma hisseleri düşünüldüğü kadar düşük oynaklığa sahip olmayabiliyor.

**Nasıl Değerlendirilebilir?**

Savunma sanayii, ekonomik aktivitenin seyrinden ziyade güvenlik ihtiyaçları, savunma bütçeleri ve jeopolitik gelişmeler tarafından şekillenen yapısıyla, farklı piyasa koşullarında portföylere çeşitlendirme sağlayabilecek temalar arasında değerlendirilebilir.

**Örnek ETF'ler**

- ITA (iShares U.S. Aerospace & Defense ETF): Havacılık ve savunma sanayii şirketlerine odaklanır.
- XAR (SPDR Aerospace & Defense ETF): Savunma sektöründe daha eşit ağırlıklı bir dağılımla yatırım yapar.

**Örnek Şirketler**

- Lockheed Martin
- RTX
- Northrop Grumman
- General Dynamics
- L3Harris

## 3. Diğer Bazı Alternatif Yatırım Yaklaşımları

### Kısa Vadeli ABD Hazine ETF'leri

Yüksek faiz ortamında kısa vadeli ABD Hazine bonoları uzun yıllardan sonra yeniden anlamlı getiri sunan bir alternatif haline gelmiş durumda.

Bu araçlar; düşük faiz riski, yüksek likidite ve görece öngörülebilir getiri nedeniyle özellikle belirsizlik dönemlerinde yatırımcıların dikkatini çekebiliyor.

**Örnek ETF'ler:**

- SGOV (iShares 0-3 Month Treasury Bond ETF): Kalan vadesi 0-3 ay arasında bulunan ABD Hazine menkul kıymetlerine yatırım yapar.
- BIL (SPDR Bloomberg 1-3 Month T-Bill ETF): Kalan vadesi 1-3 ay arasında bulunan ABD Hazine menkul kıymetlerini takip eder.
- SHV (iShares Short Treasury Bond ETF): Kalan vadesi genellikle bir yılın altında bulunan ABD Hazine menkul kıymetlerine yatırım yapar. SGOV ile BIL'e kıyasla biraz daha uzun vadeli bir yapıya sahiptir.

ING Yatırım Menkul Değerler A.Ş. Tüm hakları saklıdır ©

# Tematik Bülten

## Altın ETF'leri

### Neden Dikkat Çekiyor?

Altın, uzun yıllardır jeopolitik riskler, finansal piyasalardaki belirsizlikler ve enflasyon endişeleri karşısında yatırımcılar tarafından portföy çeşitlendirme aracı olarak kullanılmaktadır. Hisse senetleri veya tahvillerden farklı olarak herhangi bir şirket kârlılığına ya da ekonomik büyüme görünümüne doğrudan bağlı olmaması, altını özellikle belirsizlik dönemlerinde öne çıkarabilmektedir.

Bu nedenle altın, birçok yatırımcı tarafından yalnızca bir emtia değil, aynı zamanda alternatif bir değer saklama aracı olarak değerlendirilmektedir.

### Bugünün Teması: Merkez Bankaları, Borçluluk ve Portföy Çeşitlendirmesi

Son yıllarda altının fiyat performansı yalnızca enflasyon veya jeopolitik gelişmelerle açıklanamıyor. Özellikle küresel merkez bankalarının alımları ve kamu borçluluğuna yönelik tartışmalar altına olan ilgiyi destekleyen önemli faktörler arasında yer alıyor.

Özellikle;

- Merkez bankalarının rezervlerini çeşitlendirme eğilimleri,
- ABD ve diğer büyük ekonomilerde yükselen kamu borcu seviyeleri,
- Jeopolitik belirsizlikler,
- Finansal sistem kaynaklı riskler,
- Dolar varlıklarına alternatif arayışları

altına yönelik talebi destekleyen başlıca unsurlar arasında bulunuyor.

Son yıllarda gelişmekte olan ülke merkez bankalarının rezerv çeşitlendirme amacıyla gerçekleştirdiği güçlü altın alımları da fiyatlamaları destekleyen unsurlar arasında yer almaktadır. Bu eğilim, altının yalnızca bireysel ve kurumsal yatırımcılar tarafından değil, merkez bankaları tarafından da stratejik bir rezerv varlığı olarak değerlendirilmeye devam ettiğine işaret etmektedir.

Bunun yanında altın, hisse senedi ve tahvil ağırlıklı portföylerde çeşitlendirme amacıyla da kullanılabilmektedir.

Yapay zekâ yatırımlarının büyüklüğü, yüksek değerlemeler ve artan kamu borçluluğu tartışmalarının öne çıktığı bir dönemde bazı yatırımcılar altını yalnızca jeopolitik risklere karşı değil, finansal varlıklardaki olası değerleme düzeltmelerine karşı da bir çeşitlendirme aracı olarak değerlendirmektedir.

### Dikkat Edilmesi Gereken Noktalar

Altın düzenli nakit akışı yaratmayan bir varlıktır. Bu nedenle fiyat performansı büyük ölçüde yatırımcı beklentilerine, reel faiz oranlarına, doların seyrine ve küresel risk algısına bağlı olarak şekillenmektedir.

Reel faizlerin yükseldiği ve doların güçlendiği dönemlerde altın üzerinde baskı oluşabilmektedir. Buna karşılık jeopolitik risklerin arttığı veya finansal piyasalarda belirsizliklerin yükseldiği dönemlerde altın talebi güçlenebilmektedir.

ING Yatırım Menkul Değerler A.Ş. Tüm hakları saklıdır ©

**Nasıl Değerlendirilebilir?**

Altın, hisse senetlerinden ve tahvillerden farklı dinamiklerle hareket etmesi nedeniyle portföy çeşitlendirmesi açısından değerlendirilebilecek araçlardan birisi olarak öne çıkmaktadır. Özellikle piyasa oynaklığının arttığı, jeopolitik risklerin yükseldiği veya yatırımcıların finansal varlıkların değerlemelerine ilişkin soru işaretlerinin arttığı dönemlerde portföylerde dengeleyici bir rol üstlenebilmektedir.

Bununla birlikte altın her dönemde güçlü performans göstermek durumunda değildir. Güçlü dolar, yüksek reel faizler veya yükselen tahvil getirileri zaman zaman altın fiyatları üzerinde baskı yaratabilmektedir. Ancak bazı yatırımcılar altını yalnızca getiri potansiyeli amacıyla değil, portföylerde risk yönetimi, çeşitlendirme ve beklenmedik piyasa şoklarına karşı korunma amacıyla da değerlendirmektedir.

**Örnek ETF'ler**

- GLD (SPDR Gold Shares): Fiziki altın fiyatlarını takip eden ve dünyanın en büyük altın ETF'leri arasında yer alan fondur. Yüksek işlem hacmi ve likiditesiyle öne çıkar.
- IAU (iShares Gold Trust): Fiziki altın fiyatlarını takip eden, GLD'ye benzer yapıya sahip, ancak daha düşük gider oranı sunan altın ETF'lerinden birisidir.

## Kalite Faktörü Stratejileri

**Neden Dikkat Çekiyor?**

Kalite faktörü stratejileri, yüksek büyüme beklentilerine sahip şirketlerden ziyade, güçlü finansal yapıya, sürdürülebilir kârlılığa ve sağlam bilançolara sahip şirketlere odaklanır. Bu yaklaşımın temel amacı piyasanın yönünü tahmin etmekten ziyade farklı ekonomik koşullarda istikrarlı performans gösterebilecek şirketleri belirlemektir.

Kalite odaklı şirketlerin ortak özellikleri genellikle:

- Güçlü serbest nakit akımı,
- Yüksek ve sürdürülebilir kârlılık,
- Görece düşük borçluluk,
- Güçlü bilanço yapısı,
- İstikrarlı iş modeli

olarak öne çıkmaktadır.

Bu nedenle kalite stratejileri, büyüme hisseleri ile daha savunmacı yatırım yaklaşımları arasında bir denge arayan yatırımcılar tarafından yakından takip edilmektedir.

**Bugünün Teması: Bilanço Kalitesine Dönüş**

Son yıllarda piyasalarda büyüme ve yapay zekâ temaları ön plana çıkarken, yüksek faiz ortamı yatırımcıların yeniden bilanço kalitesine ve şirketlerin nakit yaratma kapasitesine odaklanmasına neden oldu.

Özellikle teknoloji hisselerinde yaşanan son dalgalanmalar sonrasında yatırımcılar yalnızca büyüme potansiyeline değil, aynı zamanda bu büyümenin ne kadar sağlıklı bilançolarla desteklendiğine de daha fazla önem vermeye başladı.

ING Yatırım Menkul Değerler A.Ş. Tüm hakları saklıdır ©

Bu durum kalite faktörünü son dönemde öne çıkan yatırım temalarından biri hâline getiriyor.

**Dikkat Edilmesi Gereken Noktalar**

Kalite faktörü odaklı şirketler birçok dönemde daha istikrarlı performans gösterebilse de, güçlü risk iştahının hâkim olduğu ve spekülatif büyüme hisselerinin ön plana çıktığı dönemlerde piyasanın gerisinde kalabilmektedir.

Ayrıca kalite faktörünün güçlü performans göstermesi, her zaman değerlemelerin düşük olduğu anlamına da gelmemektedir.

**Nasıl Değerlendirilebilir?**

Kalite faktörü stratejileri, güçlü finansal yapıya sahip şirketlere odaklanan yaklaşımı sayesinde uzun vadeli yatırımcılar açısından çekirdek portföy bileşenlerinden birisi olarak değerlendirilebilir. Özellikle piyasa oynaklığının arttığı dönemlerde bilanço gücüne odaklanan bir çeşitlendirme aracı olarak öne çıkabilmektedir.

**Örnek ETF'ler**

- QUAL (iShares MSCI USA Quality Factor ETF): Güçlü bilanço, yüksek kârlılık ve düşük borçluluğa sahip şirketleri seçer.
- SPHQ (Invesco S&P 500 Quality ETF): S&P 500 içerisindeki yüksek kalite skoruna sahip şirketlere yatırım yapar.

## Temettü Stratejileri

**Neden Dikkat Çekiyor?**

Temettü stratejileri, hissedarlarına düzenli nakit dağıtımı yapabilen ve bu dağıtımları uzun yıllar sürdürebilen şirketlere odaklanmaktadır.

Düzenli temettü ödeyebilmek çoğu zaman şirketlerin:

- Güçlü nakit üretme kapasitesine,
- Yerleşik iş modellerine,
- Sağlam bilanço yapısına,
- Disiplinli sermaye yönetimine

sahip olduğunu göstermektedir.

Bu nedenle temettü odaklı stratejiler, yalnızca gelir elde etmeyi amaçlayan yatırımcılar tarafından değil, aynı zamanda daha istikrarlı şirketlere yatırım yapmak isteyen yatırımcılar tarafından da takip edilmektedir.

**Bugünün Teması: Düzenli Nakit Akışı ve Hissedar Getirisi**

Yüksek faiz ortamında yatırımcıların bir bölümü daha öngörülebilir nakit akışı sağlayan yatırım araçlarına yönelirken, temettü ödeyen şirketler de yeniden ilgi görmeye başlamıştır.

Özellikle uzun yıllardır temettülerini artırabilen şirketler, ekonomik belirsizlik dönemlerinde yatırımcı güveninin korunmasına katkı sağlayabilmektedir.

ING Yatırım Menkul Değerler A.Ş. Tüm hakları saklıdır ©

Bu nedenle temettü stratejileri birçok yatırımcı tarafından büyüme odaklı yatırımlara alternatif değil, onları tamamlayan bir unsur olarak değerlendirilmektedir.

**Dikkat Edilmesi Gereken Noktalar**

Yüksek temettü verimi her zaman yüksek kalite anlamına gelmeyebilir. Bazı durumlarda yüksek temettü verimi, hisse fiyatındaki düşüşün sonucu olarak ortaya çıkabilmektedir.

Bu nedenle yatırımcılar yalnızca temettü oranına değil, şirketlerin kârlılık yapısına, nakit üretme kapasitesine ve temettü sürdürülebilirliğine de dikkat etmelidir.

**Nasıl Değerlendirilebilir?**

Temettü stratejileri, düzenli nakit akışı sağlayabilen ve olgun iş modellerine sahip şirketlere erişim sunması nedeniyle özellikle uzun vadeli yatırımcılar açısından önemli bir portföy bileşeni olarak değerlendirilebilir. Tarihsel olarak temettü ödeyen şirketlerin birçok piyasa döngüsünde daha dengeli bir performans sergileyebildiği görülmektedir.

**Örnek ETF'ler**

- SCHD (Schwab U.S. Dividend Equity ETF): Yüksek kaliteli ve sürdürülebilir temettü ödeyen ABD şirketlerine odaklanır.
- VIG (Vanguard Dividend Appreciation ETF): Temettüsünü uzun yıllar boyunca artırmış şirketleri takip eder.
- DGRO (iShares Core Dividend Growth ETF): Temettü büyüme potansiyeli yüksek şirketlere yatırım yapar.

## Düşük Volatilite Stratejileri

**Neden Dikkat Çekiyor?**

Bu stratejilerin amacı piyasanın yönünü tahmin etmek değil, portföy oynaklığını azaltmaktır.

Geçmişte düşük volatilite stratejileri birçok düşüş döneminde piyasa kayıplarının bir bölümünü sınırlayabilmiştir. Bu nedenle daha istikrarlı getiri profili arayan yatırımcılar tarafından takip edilmektedir.

**Bugünün Teması: Getiriden Çok Dayanıklılık**

Düşük volatilite stratejileri belirli dönemlerde piyasanın gerisinde kalabilse de, yatırımcıların amacı yalnızca yüksek getiri elde etmek değil, aynı zamanda sert piyasa düzeltmeleri sırasında kayıpları sınırlamak olabilir. Bu nedenle düşük volatilite stratejileri özellikle oynaklığın yükseldiği dönemlerde yeniden ilgi görebilmektedir.

**Örnek ETF'ler**

- SPLV (Invesco S&P 500 Low Volatility ETF): Son 12 ayda en düşük volatiliteye sahip S&P 500 hisselerini ağırlıklandırarak takip eder. Kural bazlı düşük volatilite seçimi.
- USMV (iShares MSCI USA Min Vol Factor ETF): Oynaklığı azaltmayı hedefleyen minimum volatilite stratejisi uygular. Optimizasyon temelli minimum volatilite yaklaşımı.

ING Yatırım Menkul Değerler A.Ş. Tüm hakları saklıdır ©

Tablo 2: 2022 Fed Sıkılaşma Döngüsünde Farklı Yatırım Temalarının Performansı (%)

| Tema | Temsilci ETF | 2022 Getirisi (%) |
|---|---|---|
| **S&P 500** | SPY | -18,17 |
| **Teknoloji** | XLK | -27,73 |
| **Nasdaq-100** | QQQ | -32,58 |
| **Sağlık** | XLV | -2,09 |
| **Temel Tüketim** | XLP | -0,82 |
| **Kamu Hizmetleri** | XLU | +1,43 |
| **Sigortacılık** | KIE | +3,48 |
| **Savunma Sanayii ve Havacılık** | ITA* | +9,97 |
| **Kalite Faktörü** | QUAL | -20,49 |
| **Temettü Stratejileri** | SCHD | -3,23 |
| **Düşük Volatilite** | SPLV | -4,89 |
| **Altın** | GLD | -0,82 |
| **Kısa Vadeli ABD Hazine Bonoları** | BIL | +1,40 |

Kaynak: Yahoo Finance yıllık toplam getiri kayıtları, State Street SPDR 2022 GLD resmi fon bilgi formu, ETF performans geçmişleri.

*ITA havacılık ve savunma şirketlerini birlikte içermektedir. Bu nedenle performansı yalnızca savunma harcamalarından değil, ticari havacılıktaki gelişmelerden de etkilenebilmektedir.

**Grafik Yorumu**

Fed'in enflasyonla mücadele kapsamında son kırk yılın en hızlı faiz artırımlarından birini gerçekleştirdiği 2022 yılında, büyüme odaklı yatırım temaları belirgin şekilde baskı altında kaldı. Teknoloji sektörü ve Nasdaq-100 endeksi sırasıyla %27,7 ve %32,6 değer kaybederken, S&P 500 endeksi %18,2 geriledi. Buna karşılık sağlık, temel tüketim ve kamu hizmetleri gibi daha savunmacı sektörler piyasa geneline kıyasla belirgin şekilde daha dayanıklı bir performans sergiledi. Sağlık sektörü yılı yaklaşık %2'lik sınırlı bir kayıpla tamamlarken, temel tüketim sektörü yatay sayılabilecek bir performans gösterdi. Kamu hizmetleri sektörü ise pozitif getiri sağlayarak teknoloji hisselerinden belirgin şekilde ayrıştı.

Alternatif temalar arasında sigortacılık ve savunma sanayii öne çıktı. Sigortacılık sektörü yükselen faizlerin

ING Yatırım Menkul Değerler A.Ş. Tüm hakları saklıdır ©

yatırım gelirlerini desteklemesinden faydalanırken, savunma ve havacılık sektörü yaklaşık %10'luk getirisiyle tablodaki en güçlü performansı sergiledi. Bu durum, söz konusu temaların ekonomik döngülerden farklı dinamiklerle desteklenebildiğini gösteriyor.

Alternatif yatırım stratejileri tarafında ise temettü ve düşük volatilite yaklaşımları piyasa kayıplarını önemli ölçüde sınırlandırırken, kalite faktörü stratejileri teknoloji hisselerine kıyasla daha dirençli bir görünüm sundu. Altın ve kısa vadeli ABD Hazine bonoları ise yataya yakın ya da sınırlı pozitif performanslarıyla portföy çeşitlendirmesi açısından destekleyici rol oynadı.

Genel olarak 2022 deneyimi, piyasa stresinin arttığı dönemlerde farklı sektör ve yatırım temaları arasında önemli performans farklılıkları oluşabildiğini ve portföy çeşitlendirmesinin risk yönetimi açısından değerli katkılar sağlayabildiğini gösteriyor.

## Bu Kez Farklı Olabilir mi?

Geçmiş performanslar bazı sektörlerin stres dönemlerinde göreli dayanıklılık gösterebildiğine işaret etse de günümüz piyasalarının geçmiş döngülerden bazı önemli farklılıklar taşıdığı unutulmamalıdır.

Özellikle:

- S&P 500 içerisindeki teknoloji ağırlığının tarihsel olarak yüksek seviyelerde bulunması,
- Endeks performansının tarihsel olarak görülmemiş ölçüde sınırlı sayıdaki mega ölçekli teknoloji şirketinde yoğunlaşmış olması,
- Yapay zekâ yatırımlarının bilanço etkilerinin henüz tam olarak görülmemesi,
- Kamu borçluluğunun yüksek seviyelerde seyretmesi,
- Tahvil piyasasındaki arz baskısının geçmiş döngülere kıyasla daha güçlü olması,

tarihsel örneklerin birebir tekrarlanmayabileceğini gösteriyor.

Bu nedenle geçmiş performanslar bir yol gösterici olarak değerlendirilmeli, ancak geleceğe ilişkin kesin sonuçlar olarak görülmemelidir.

S&P 500 içerisindeki ilk 10 şirketin toplam piyasa değeri ve endeks ağırlığı tarihsel ortalamaların belirgin şekilde üzerine çıkmış durumda. Bu durum endeks performansını daha kırılgan hale getirirken, birkaç büyük teknoloji şirketinde yaşanabilecek beklenti bozulmalarının tüm endeks üzerinde orantısız etkiler yaratabilmesine neden oluyor.

## Son Satış Dalgası Ne Anlatıyor?

Geçen hafta teknoloji hisselerinde görülen sert satışlar birkaç önemli başlığa işaret etti:

- Piyasa yapay zekâ temasını değil, beklentilerin seviyesini sorguluyor.
- Yapay zekâ yatırımlarının finansmanı için gereken sermaye harcamalarının büyüklüğü daha fazla sorgulanıyor.
- Veri merkezi yatırımları ve sermaye harcamalarının geri dönüş süresi daha yakından izleniyor.
- Düzenleyici riskler teknoloji hisseleri üzerinde yeniden fiyatlanıyor.
- Endekslerin birkaç mega ölçekli teknoloji şirketinde yoğunlaşmış olması oynaklığı artırıyor.
- Tahvil faizlerindeki yüksek seyrin büyüme hisseleri üzerindeki baskısı devam ediyor.

ING Yatırım Menkul Değerler A.Ş. Tüm hakları saklıdır ©

- Yapay zekâ teması uzun vadede güçlü kalmaya devam etse de, yatırımcılar daha seçici davranmaya başlıyor.

## Sonuç

ABD ekonomisi bugün için güçlü görünümünü koruyor. Ancak yüksek faizler, artan tahvil arzı ve yapay zekâ yatırımlarının finansal geri dönüşüne ilişkin soru işaretleri, önümüzdeki dönemde piyasalarda dalgalanmaların devam edebileceğine işaret ediyor.

Bu ortamda yatırımcılar açısından mesele yalnızca teknoloji hisselerinin yükseleceği ya da düşeceği sorusu değil. Asıl konu, farklı senaryolara karşı portföylerin ne ölçüde dayanıklı ve dengeli yapılandırıldığı.

Geçen hafta teknoloji hisselerinde yaşanan sert satışlar, son yıllarda piyasa performansını sürükleyen yapay zekâ temasının zaman zaman önemli dalgalanmalar yaratabileceğini bir kez daha gösterdi. Ancak yaşanan hareket, yapay zekâ hikâyesinin sona erdiğine değil; yatırımcıların veri merkezi yatırımları, sermaye harcamalarının sürdürülebilirliği ve bu yatırımların kârlılığa dönüşme süresi konusunda daha seçici davranmaya başladığına işaret ediyor.

Tarihsel deneyimler sağlık, temel tüketim, kamu hizmetleri, sigortacılık ve savunma sanayii gibi alanların birçok stres döneminde piyasa geneline kıyasla daha dayanıklı performans gösterebildiğini ortaya koyuyor.

Bunun yanında teknoloji içerisinde daha seçici yaklaşımlar, kalite faktörü, temettü stratejileri, kısa vadeli ABD Hazine araçları ve altın gibi alternatifler de portföy çeşitlendirmesinde değerlendirilebilecek araçlar arasında yer alıyor.

Yapay zekâ ve teknoloji temalarının uzun vadeli potansiyeli korunurken, önümüzdeki dönemde başarılı portföylerin yalnızca büyüme fırsatlarını yakalayan değil, aynı zamanda farklı piyasa koşullarına uyum sağlayabilen ve riskleri etkin şekilde yönetebilen portföyler olması daha olası görünüyor.

ING Yatırım Menkul Değerler A.Ş. Tüm hakları saklıdır ©

**ING Yatırım Menkul Değerler A.Ş. Ekonomik Araştırmalar ve Piyasa Stratejileri Direktörlüğü**
**R. Pınar Uslu - Ekonomik Araştırmalar ve Piyasa Stratejileri Direktörü**
pinar.uslu@ingyatirim.com.tr

## AÇIKLAMA

Bu Bülten; bir veya daha fazla sermaye piyasası aracı veya bunları ihraç eden ortaklıklar ve kuruluşlar ile piyasa eğilimleri hakkında, belirli bir kişiye veya mali durumları, risk ve getiri tercihleri benzer nitelikteki bir gruba yönelik olmamak kaydıyla, ING Yatırım Menkul Değerler A.Ş. müşterilerine ve/veya dağıtım kanallarına yönelik olarak ING Yatırım Menkul Değerler A.Ş. Araştırma ve Strateji Direktörlüğü ve/veya ING Yatırım Menkul Değerler A.Ş.'nin anlaşmalı olduğu dışarıdan hizmet sağlayıcı kuruluşlar tarafından hazırlanmakta olup, bu Bülten çerçevesinde sunulan bilgi, analiz, veri, tahmin, öneri ve yorumlar yatırım danışmanlığı faaliyeti kapsamında değildir. Bu Bülten; genel nitelikte yorum ve tavsiye sunulması amacıyla, sermaye piyasası araçlarının mevcut veya gelecekteki fiyat veya değerlerine ilişkin araştırmalardan veya diğer bilgilerden yararlanılarak genel yatırım tavsiyesi olarak hazırlanmaktadır. Yatırım danışmanlığı hizmeti, yetkili kuruluşlar tarafından kişilerin risk ve getiri tercihleri dikkate alınarak kişiye özel sunulmakta olup, genel yatırım tavsiyeleri ise kişiye özel olmayan yatırım stratejileri veya tavsiyeler içermektedir. Bu sebeple, bu Bülten çerçevesinde sunulan bilgi, analiz, veri, tahmin, öneri ve yorumlar mali durumunuz ile risk ve getiri tercihlerinize uygun olmayabileceği gibi, sadece bu Bültene dayanılarak yatırım kararı verilmesi beklentilerinize uygun sonuçlar doğurmayabilir. Bültende yer alan tahminler, projeksiyonlar ve beklentiler belirli varsayımlara dayanmakta olup gerçekleşmeler bu tahminlerden önemli ölçüde farklılık gösterebilir. Bültende kullanılan bilgi ve veriler güvenilir olduğuna inanılan kamuya açık kaynaklardan elde edilmiş olup, bu bilgi ve verilerin doğruluğu ve tamlığı bağımsız olarak teyit edilmemiştir. Belirli bir getiri sağlanacağına veya zararın önleneceğine ilişkin herhangi bir vaat ya da taahhütte bulunulmamaktadır. Zaman içinde piyasa koşullarında meydana gelen değişiklikler nedeniyle söz konusu yorum ve tavsiyelerde değişikliğe gidilebilir. Geçmiş dönem performansları gelecekteki getirilerin bir göstergesi veya garantisi değildir. Bu Bültende sunulan bilgilerin yayım tarihi itibarıyla yanlış/yanıltıcı olmamasına özen gösterilmiş olmasına karşın, ING Bank A.Ş. ve ING Yatırım Menkul Değerler A.Ş. bilgilerin doğru ve tam olmasından sorumlu değildir. Bültende yer alan yatırım görüş, tavsiye ve hedef fiyatlar Bülten tarihi itibarıyla geçerli olup, piyasa koşullarındaki değişikliklere bağlı olarak önceden bildirim yapılmaksızın değiştirilebilir. ING Bank A.Ş., ING Yatırım Menkul Değerler A.Ş. ve çalışanlarının bu Bültende sunulan bilgilerin kullanılmasından kaynaklanabilecek doğrudan ve/veya dolaylı zararlardan ötürü sorumluluğu bulunmamaktadır. ING Yatırım Menkul Değerler A.Ş., yöneticileri, çalışanları veya temsilcileri, Bültende bahsi geçen sermaye piyasası araçlarında veya ilgili ihraççılarda pozisyon sahibi olabilir; söz konusu ihraççılarla yatırım bankacılığı, aracılık, piyasa yapıcılığı veya diğer finansal hizmet ilişkileri içerisinde bulunabilir. Olası çıkar çatışmalarına ilişkin bilgiler ilgili Bültende ayrıca belirtilir. Çıkar çatışması durumlarında ING Yatırım Menkul Değerler A.Ş., kurumun yürürlükteki Çıkar Çatışması Politikası uyarınca hareket eder. Bültenin, telif ve diğer hakları saklıdır; herhangi bir amaçla ING Yatırım Menkul Değerler A.Ş.'nin izni olmadan Bülten'in tamamı veya bir kısmı başka bir yerde yeniden yayımlanamaz, çoğaltılamaz, üçüncü kişilere gösterilemez, ticari amaçla kullanılamaz, dağıtımı yapılamaz. Bu Bültende açık kaynak belirtilmemiş olsa da, yer alan bazı değerlendirmeler ve öngörüler daha önce ING Bank A.Ş. Ekonomik Araştırmalar Direktörlüğü ve/veya ING Financial Markets Research bültenlerinde yer almış olabilir. Bu Bülten'in dağıtımı veya kullanımı, ilgili ülke mevzuatları kapsamında kısıtlamalara tabi olabilir. Bu Bülten, dağıtımının veya kullanımının hukuken yasaklandığı ülke veya yargı bölgelerine gönderilmemeli ve bu bölgelerde dağıtılmamalıdır. Bu Bülten A.B.D'ye gönderilmemelidir. Burada yer alan yatırım bilgi, yorum ve tavsiyeleri yatırım danışmanlığı kapsamında değildir. Yatırım danışmanlığı hizmeti, yetkili kuruluşlar tarafından kişilerin risk ve getiri tercihleri dikkate alınarak kişiye özel sunulmaktadır. Burada yer alan yorum ve tavsiyeler ise genel niteliktedir. Bu tavsiyeler mali durumunuz ile risk ve getiri tercihlerinize uygun olmayabilir. Bu nedenle, sadece burada yer alan bilgilere dayanılarak yatırım kararı verilmesi beklentilerinize uygun sonuçlar doğurmayabilir.